

ният живот“. Акцентираща върху духовната култура на българите, готовността им да умрат за тяхната вяра и „така си следим пътя към просвещение, под скиптъра на наш милостив Султан, като се успособим с по-високи учения и с машините потребности за усъвършенствование в изработването на нашата Индустрия“. Константин Сапунов възхвалява нашата природа и съветва съотечествениците си да се трудят, да отворят занаятчийски училища¹³.

Темата за българската индустрия продължава да намира място на страниците на в. „Турция“. В статията „Промишлеността у нас“, публикувана на 3 януари 1873 г. се разглежда многоаспектно проблемът. Липсата на развита промишленост е не само поради отсъствието на предприемчивия български дух, но „и по други причини, а именно по това, че ний българите имаме предпочитание към чуждото и презрение към своето.“ Констатацията във вестника е, че народът ни „не само може да произведе почти [в]сичко щото му е потребно за живота без да го купува отвън, но още той може да го произведе доста евтино и добро“. Укорите към „народната индустрия“, са „че у българете няма машини, няма фабрики“, но всъщност нерешен е риторичният въпрос: „Кой е онзи капиталист, който ще направи фабрика за шаяци, когато няма потребители да ги купуват?“. Според източника, чужденците получават българската вълна „по 8 гроша оката, обработват я на сукно или друга стока и я продават на същия българин по 100-200 гроша оката“¹⁴.

Успехът на народа ще е факт, ако трудолюбието и предприемчивият дух ще им даде възможност да преодолеят всички препятствия, по примера на англичаните. Опит българите могат да получат и от „един от съседните нам народи - Гърците“. Те успяват да развият „чудесна деятелност“, дори „с по-оскъдни средства от самите нас“. Като проводник на турската официална политика вестникът дипломатично пише за нуждата да се помисли за по-доброто материално състояние на народа „и да се вземат мерки за въздигане на народната индустрия“. Изказва се предположение, „че и самото правителство ще дойде на помощ на частните старания като даде пълна защита и обезпечи повече живота и имота на поданиците“. Определят се и целите за постигане просперитет на българската промишленост - „да работиме непрестанно за възвишението на нашата промишленост, да се стараем да отбягваме до колкото е възможно употреблението на чуждите произведения и да употребяваме онези, които нашата страна произвежда“. Сънародниците ни е възможно най-лесно да възстановят народната индустрия чрез създаване на дружества, но „духа на сдружаването не съществува у българите“. Заключение е, че ако първият опит е несполучлив, „ний не трябва да са отчайваме и мислим че [в]сякога ще бъдем несполучливи“, защото миналото „служи за при-